

Porteføljestyret for Utdanning og kompetanse

Referat

Dato	7. desember og 8. desember
Sted	Zoom

Tilstede: Oddrun Samdal, Universitetet i Bergen (leder)
Ulf Dalvad Berthelsen, Aarhus universitet
Kari Kolbjørnsen Bjerke, Bærum kommune
Sigrun Ertesvåg, Universitetet i Stavanger
Torberg Falch, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Vibeke Grøver, Universitetet i Oslo
Janne O. Jonsson, Nuffield College, University of Oxford
Kyrre Lekve, Simula Research Laboratory
Torjer A. Olsen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet
Astrid Kristin Moen Sund, Utdanningsforbundet
Peter Wesenberg, Høgskolen Christiania

Observatør: Håkon Kavli, Kunnskapsdepartementet

Tilstede fra Forskningsrådet:

Gunnlaug Daugstad
Kari Tonhild Aune
Berit Hyllseth
Hilde Fanuelsen
Tone Merete Holtan
Cathrine Skjolden
Johannes Waage Løvhaug (PS Sak 44/20)
Lillian Baltzrud (PS Sak 50 og 51/20)
Stig Slipeseæter (PS Sak 50/20 og 51/20)

PSUTDKOMP Sak 40/20   Godkjenning av saksliste

Vedtak: *Sakslisten godkjennes.*

PSUTDKOMP Sak 41/20   Spørsmål om habilitet Saksdokumenter: Saksframlegg (vedtak)

Vedtak:

Ved behandling av søknader til utlysningen av inntil 90 mill. kroner til forskning på effekter av tiltak (KSP) var følgende styremedlemmer inhabile: Sigrun Ertesvåg, Vibeke Grøver og Torberg Falch.

Ved behandling av søknader til utlysningen av inntil 40 mill. kroner til forskning ved grunnskolelærerutdanningen (KSP) var følgende styremedlemmer inhabile: Kyrre Lekve, Sigrun Ertesvåg og Torberg Falch.

Ved behandling av søknader til utlysningen av inntil 100 mill. kroner til forskning for og om utdanningssektoren, Forskerprosjekt for fornyelse var følgende styremedlemmer inhabile: Oddrun Samdal (styreleder), Sigrun Ertesvåg, Kyrre Lekve, Torberg Falch og Vibeke Grøver. Peter Wesenberg var settestyreleder.

Ved behandling av søknader til utlysningen av inntil 30 mill. kroner til forskning om for utdanningssektoren, Forskerprosjekt for unge talenter var følgende styremedlemmer inhabile: Oddrun Samdal (styreleder), Sigrun Ertesvåg, Torberg Falch, Torjer A. Olsen, Vibeke Grøver og Peter Wesenberg. Janne Jonsson var settestyreleder.

Inhabile styremedlemmer fratrådte møtet ved behandling av søknadene de var inhabile til og søknader som stod i et direkte konkurranseforhold til disse.

PSUTDKOMP Sak 42/20

Referat fra Porteføljestyremøte 03/20

Saksdokumenter: Saksframlegg og vedlegg (vedtak)

Vedtak: *Referatet tas til etterretning.*

PSUTDKOMP Sak 43/20

Orienteringssaker

Saksdokumenter: Saksframlegg (orientering)

43.1 Forskningsfrokost: Hvor gode er digitale læringsverktøy - egentlig?

29. oktober inviterte Forskningsrådet til digitalt seminar hvor prosjekter fra porteføljen presenterte resultater. Følgende prosjekter var på programmet:

- *Den gode samtalen i klasserommet – med mikroblogging?* Ingvill Rasmussen, Universitetet i Oslo
- *Bedre pasientbehandling – med 3D-briller?* Aslak Steinsbekk, NTNU
- *Bedre trafikkikkerhet – med simulatorhjelp?* Gunhild B Sætren, Nord universitet

Totalt var det 357 påmeldte. Per 30. november har opptaket 862 visninger på Forskningsrådets Youtube-kanal. Møtet ble ledet av Ruth Astrid Sæther

43.2 Kartlegging av resultater/publikasjoner

Kunnskapssenter for Utdanning (KSU) ved Erik Ruud orienterte om arbeidet med en oversikt over resultater fra forskningsprosjekter finansiert av Forskning og innovasjon i utdanningssektoren – FINNUT. KSU har laget registrer over vitenskapelige artikler fra

FINNUT. Resultatet er et «levende kart» over publikasjoner som er en form for database over alle publikasjoner fra FINNUT, tematisk organisert og søkbar. På denne måten kan databasen bidra til oversikt og innsikt i forskning om utdanning som er finansiert av Forskningsrådet.

Vedtak: *Til orientering*

PSUTDKOMP Sak 44/20 Utlysning av midler til nasjonale forskerskoler – faglige føringer
Saksframlegg og vedlegg (vedtak)

I tråd med vedtak i PS Sak 30/20 *Videreutvikling av PROFESJON – retning for utlysningen 2021* fikk porteføljestyret forslag til faglige føringer for utlysning av 80 mill. kroner til nasjonale forskerskoler. De generelle føringene for utlysningen er fastlagt, men når det gjelder midlene fra budsjettformålet PROFESJON vil det kunne være aktuelt å legge inn spesielle føringer.

Utlysningen er koordinert med utlysningen av ordningen med nasjonale forskerskoler og har søknadsfrist 15. september 2021. Porteføljestyret diskuterte forslaget til faglige føringer for utlysningen. Hovedtema i diskusjonen var:

- Graden av åpenhet i utlysningen og at forslaget kunne være hensiktsmessig.
- Utlysningens spenning mellom definisjonen av målgruppen, dvs. utdanninger under forskningsmessig oppbygging og kravet til høy vitenskapelig kvalitet ved minst en av institusjonene i samarbeidet.
- Føringer om samarbeid.

Vedtak:

Utlysningen av midler fra PROFESJON til nasjonale forskerskoler har følgende føringer:

- *Søknader innen utdanninger som forskningsmessig er under oppbygging prioriteres.*
- *Innen helse- og velferdsutdanning prioriteres følgende utdanningsområder: sykepleie, vernepleie, barnevern, sosialt arbeid, fysio- og ergoterapi, bioingeniør og radiografi.*
- *Det gis ingen avgrensning innenfor utdanningsgruppene ingeniørutdanning, økonomisk-administrative utdanninger og lærerutdanning.*

Porteføljestyrets innspill tas med i utformingen av den endelige utlysningen.

PSUTDKOMP Sak 45/20 Orientering om søknadsbehandlingen FP og KSP og avslag en bloc
Saksframlegg (Orientering)

Administrasjonen orienterte om prosessen med søknadsbehandling for *Forskerprosjekt for fornyelse, Unge forskertalenter* og om *Kompetanse- og samarbeidsprosjekter*. Saken var til orientering forut for søknadsbehandlingene PSUTDKOMP Sak 46/20, PSUTDKOMP Sak 47/20,

PSUTDKOMP Sak 48/20 og PSUTDKOMP Sak 49/20 og for behandling av søknader med karakter fire eller lavere til avslag til alle de fire utlysningene i tråd med vedtak i PSUTDKOMP Sak 35/20.

Det ble gitt en orientering om endringene som er gjort i årets søknadsbehandling og om prosessen fra Forskningsrådet mottar søknader til beslutning tas i porteføljestyrene. Det ble også gitt en orientering om forskjellene mellom utlysningene og de ulike søknadstypene. I 2020 har budsjettformålet FINNUT, som hører inn under porteføljen Utdanning og kompetanse, lyst ut *Forskerprosjekt for fornyelse* og *Forskerprosjekt for unge talenter* med frist i mai 2020 og det har vært utlyst midler til *Kompetanse- og samarbeidsprosjekter* om forskning på effekter av tiltak i barnehage, grunnskole og videregående opplæring, og til forskning ved grunnskolelærerutdanningene.

Det ble informert om tidsplan, behandling av søknadene i ekspertpaneler og administrasjonens arbeid med relevansvurdering med hensyn til utlysningens føringer og prioriteringer og arbeidet med innstillingene til samtlige utlysninger.

Søknader med karakter fire og lavere ble lagt fram til avslag *en-bloc*, samt søknader som var silt ut før behandling i panel.

Vedtak:

70 søknader til FINNUTs utlysninger av Forskerprosjekt for fornyelse, Forskerprosjekt for unge talenter og Kompetanse og samarbeidsprosjekter med karakter 4 eller lavere avslås en-bloc.

PSUTDKOMP Sak 46/20   Søknadsbehandling: Inntil 90 mill. kroner til forskning på effekter av tiltak (KSP)

Vedtak:

Porteføljestyret bevilget midler til fem søknader, til en samlet kostnad av 86,8 mill. kroner. Syv søknader avslås (inkl. en-bloc vedtak i PS Sak 45/20)

PSUTDKOMP Sak 47/20   Søknadsbehandling: Inntil 40 mill. kroner til forskning ved grunnskolelærerutdanningen (KSP)

Vedtak:

Porteføljestyret bevilget midler til tre søknader, til en samlet kostnad av 36 mill. kroner. Seks søknader avslås (inkl. en-bloc vedtak i PS Sak 45/20)

**PSUTDKOMP Sak 48/20   Søknadsbehandling: Inntil 100 mill.
forskning for og om utdanningssektoren. Forskerprosjekt for
fornyelse**

Vedtak:

*Porteføljestyret bevilget midler til åtte søknader, til en samlet kostnad av 95,7 mill kroner.
Reserveliste/Avslås: Fem prosjekter.
Øvrige søknader, totalt 102 avslås (inkl. en-bloc vedtak i sak 45/20)*

**PSUTDKOMP Sak 49/20   Søknadsbehandling: Inntil 30 mill. kroner til forskning for og om
utdanningssektoren. Forskerprosjekt ledet av unge talenter.**

Vedtak:

*Porteføljestyret bevilget midler til tre søknader, til en samlet kostnad av 24 mill. kroner.
Reserveliste/Avslås: 3 prosjekter.
Øvrige søknader, totalt 33, avslås (inkl. en-bloc vedtak i sak 45/20)*

**PSUTDKOMP Sak 50/20   Innspill til arbeidet med revisjon av Langtidsplan for forskning og
høyere utdanning**

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (LTP) skal revideres foran neste planperiode 2023-2032. Stig Slipersæter, Forskningsrådet innledet om overordnede trender innenfor forskning og innovasjon som kan legge premissene for arbeidet. Forskningsrådet ønsker å drøfte overordnede trender og utfordringer som kan legges til grunn for innholdet i innspillet. Porteføljestyret diskuterte presentasjonen og planen slik den er i dag. Det ble nevnt at det er noen fag og perspektiver som er fraværende i nåværende plan. Dokumentet har et stort fokus på teknologi, men omhandler i mindre grad samfunnsmessige konsekvenser av digitalisering og annen teknologi samt human kapital som perspektiv. Det ble stilt spørsmål knyttet til tverrfaglighet og behovet for spesialisering. Det ble spilt inn at utdanning og kompetanse bør fremheves flere steder i planen og evnen til omstilling, livslang læring og kontinuerlig kompetanseutvikling ble fremhevet som spesielt viktig.

Administrasjonen samler porteføljestyrets innspill og vil legge dette frem for Styret som del av prosessen med innspill til revidert langtidsplan.

Vedtak:

Porteføljestyrets synspunkter legges fram for Forskningsrådets styre som del av prosessen med innspillet til langtidsplanen.

PSUTDKOMP Sak 51/20**Innspill til Policy Brief om styrking av sammenhengen mellom forskning/innovasjon og utdanning**

Kunnskapsdepartementet har bedt Forskningsrådet om innspill til revidert Langtidsplan for forskning og høyere utdanning og om å komme med forslag til hvordan sammenhengen mellom forskning/innovasjon og utdanning kan styrkes her. Lillian Baltzrud, avdeling for UH-politikk i Forskningsrådet orienterte om det pågående arbeidet og hva porteføljestyret bes om innspill på i denne omgang. Innspillene fra dette møtet vil tas med i utformingen av neste IAB policy brief, som planlegges ferdigstilt mars/april 2021 som nettopp vil handle om styrkingen av sammenhengen mellom forskning/innovasjon og utdanning.

Noen hovedmomenter fra diskusjonen var:

- Innspillet bør ha en konkret og praktisk tilnærming. Dette handler i stor grad om forvaltning av humankapital, didaktikk og organisering.
- Begrepet kunnskapstriangelet er misvisende ved at det tilsynelatende likestiller forskning, utdanning og innovasjon, noe som snarere bidrar til separering enn til integrering. Forskning er driveren for både utdanning og innovasjon. Spørsmålet er hvordan man kan styrke forskernes kompetanse gjennom undervisning og deltakelse i innovasjon.
- Forskning-utdanning: Fra forskningsbasert til forskningsintegreert utdanning. Forskningsintegreerte tilnærminger i hele studieløpet orientert mot på konkrete problemstillinger gir også grunnlag for innovasjon.

Vedtak: *Innspillene fra porteføljestyret tas med i det videre arbeidet.*

PSUTDKOMP Sak 52/20**Møter og aktiviteter**

Vedtak: *Porteføljestyret har besluttet følgende møtedatoer i 2021:*

Møte 1: 16. mars 2021

Møte 2: Bevilgningsmøte 15-16. juni 2021

Møte 3: 16. september 2021

Møte 4: Ikke fastsatt

PSUTDKOMP Sak 53/20**Eventuelt**

Vedtak: *Det var ingen saker under dette punktet.*

PSUTDKOMP Sak 54/20**Godkjenning av vedtaksprotokoll**

Vedtak: *Protokollen godkjennes*

PSUTDKOMP Sak 55/20**Evaluering av møtet og oppsummering**